

C-463/20. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2020. szeptember 24.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Conseil d'État (Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. június 4.

Felperes:

Namur-Est Environnement ASBL

Alperes:

Région wallonne

**CONSEIL D'ÉTAT, SECTION DU CONTENTIEUX ADMINISTRATIF
(ÁLLAMTANÁCS, KÖZIGAZGATÁSI JOGI ÍTÉLKEZŐ RÉSZLEG,
BELGIUM)**

Ítélet**I. A kereset tárgya**

- 1 2017. január 18-án benyújtott keresetlevelével a NAMUR-EST ENVIRONNEMENT nonprofit szervezet az inspecteur général du département de la nature et des forêts (a természetvédelmi és erdészeti minisztérium főfelügyelője, a továbbiakban: D.N.F.) 2016. június 27-i azon határozatának megsemmisítését kéri, amely határozattal a D.N.F. a loi du 12 juillet 1973 sur la conservation de la nature (a természet megőrzéséről szóló 1973. július 12-i törvény, Moniteur belge, 1973. szeptember 11-i 1973A71207. szám, <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/loi/1973/07/12/1973A71207/justel>, a továbbiakban: a természet megőrzéséről szóló törvény) 2bis, 3 és 3bis cikkében meghatározott, állat- és növényfajok védelmére irányuló intézkedésektől való eltéréseket engedélyezett a SAGREX részvénytársaság (a továbbiakban:

SAGREX) részére annak érdekében, hogy az Bossimében mészkőbányát üzemeltethessen.

2018. március 14-én az S.A. CIMENTERIES CBR-nek megengedték a beavatkozást.

II. Tényállás

2008. november 4-én a SAGREX összevont engedély iránti kérelmet nyújtott be, amelynek tárgya a bossiméi kőbánya újbóli üzembe helyezése, egy, a bossue-i és a lives-sur-meuse-i kőbánya közötti alagút ásása, a lives-sur-meuse-i kőbányában szállítószalag létesítése és a Meuse partján uszály-berakodó rakpart kialakítása volt.
2010. május 12-én a D.N.F. kedvezőtlen véleményt bocsátott ki, amely többek között a következő indokolást tartalmazza:

„Tekintettel arra, hogy noha a projekt számos védett fajt érint, a dokumentáció meglepő módon egyáltalán nem tesz említést a védett fajok védelmére irányuló intézkedésektől való, a hatályos szabályozás értelmében szükséges eltérésekkel való rendelkezésre vonatkozó jogi kötelezettségről;

[...]

Tekintettel arra, hogy a projekt jellegére és nagyságrendjére figyelemmel az építkezés előtt, alatt és után előirányzott rendezési munkálatok nem alkalmasak arra, hogy a többek között a természetes élőhelyek elpusztítását illetően várható számos hatást valóban mérsékeljék vagy ellensúlyozzák.”

2016. április 15-én a SAGREX a természet megőrzéséről szóló törvényben előírt, az állat- és növényfajok védelmére irányuló intézkedésektől való eltérés iránti kérelmet nyújtott be. Ezt a kérelmet az „Élőhelyek elpusztítása és növényfajok áthelyezése a bossiméi kőbánya üzemeltetése érdekében” címet viselő, 2016. áprilisi hatásvizsgálat kísérte.
2016. június 27-én a D.N.F. engedélyezte a kért eltérést; következésképpen engedélyezte a SAGREX számára, hogy az általa felsorolt állat- és növényfajok egyedeit szándékosan zavarja, e fajok élőhelyeit károsítsa és elpusztítsa, e fajok egyedeit gyökerestől kiszedje, szándékosan elpusztítsa, tartsa és szállítsa, valamint e fajok élőhelyeit az általa felsorolt kárenyhítési intézkedések alkalmazása útján károsítsa. Ez képezi a megtámadott aktust.
2016. szeptember 30-án a SAGREX az összevont engedély iránti kérelem keretében módosító terveket nyújtott be, valamint benyújtotta a hatásvizsgálat kiegészítését.

- 8 2016. november 21. és december 21. között a módosított projekt tárgyában közmeghallgatást szerveztek, amelynek keretében számos panasz érkezett be.
- 9 2016. december 21-én a D.N.F. kedvező véleményt adott az összevont engedély iránti kérelemről. E vélemény többek között a következő indokoláson alapul:

„Tekintettel arra, hogy a kérelem dokumentációjában szereplő ajánlások, a 2016. június 27-i eltéréstől eredő kötelezettségek és az alábbiakban megismételt feltételek útján az e projekt által a természet megőrzése tekintetében gyakorolt jelentős hatások – különös tekintettel a kompenzáló intézkedésekre – elfogadható szintre csökkenthetők; [...]”.

- 10 2017. szeptember 25-én a hatáskörrel rendelkező miniszter megtagadta az összevont engedély kiadását. Ezzel a határozattal szemben a beavatkozó fél külön megsemmisítés iránti keresetet terjesztett elő. Egy 2020. május 14-én hozott ítélet elutasította e keresetet.

III. A felek álláspontja

A. A megsemmisítés iránti kereset

- 11 A felperes többek között az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2011. december 13-i 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2012. L 26., 1. o.) 2–10. cikkének és I. melléklete 19. pontjának megsértésére hivatkozik.
- 12 A megtámadott jogi aktus olyan engedély, amelynek tekintetében nem folytattak le a 2011/92 irányelv vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő hatásvizsgálati eljárást, és az engedélyt megadó hatóság nem vizsgálta, hogy a jelen esetben szükség volt-e ilyen hatásvizsgálati eljárásra.
- 13 A 2011/92 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „az I. mellékletben felsorolt projekteket vizsgálatnak vetik alá, az 5–10. cikkel összhangban”. Az I. melléklet 19. pontja többek között azon „kőbányák[ra], és külszíni bányák[ra vonatkozik], ahol a kitermelési felület meghaladja a 25 hektárt [...]”, és e projektek „engedélyezése kötelező [kell, hogy] legyen, és esetükben hatásvizsgálatot [kell] végez[ni]”, ahol az engedély „a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok olyan döntése, amely feljogosítja a projektgazdát a projekt elvégzésére”.
- 14 A projekt a 2011/92 irányelv I. mellékletének hatálya alá tartozik, és az eltérést egy „bossiméi kőbánya üzemeltetése céljából” engedélyezték. Engedélyre van tehát szükség ahhoz, hogy a kérelmező „jogosult legyen a projekt elvégzésére”, ennél fogva ezen engedély megadását az irányelv 5–10. cikkének megfelelő hatásvizsgálatnak kell megelőznie.

- 15 Mindenesetre egy több szakaszból álló döntéshozatali eljárás keretében a hatásvizsgálati eljárásra a lehető legkorábban sor kell, hogy kerüljön. Kétségtelen, hogy párhuzamosan benyújtásra került egy, a kőbánya üzemeltetésére vonatkozó összevont engedély iránti kérelem, e kérelem és az ahhoz kapcsolódó hatásvizsgálat azonban későbbi, mint az eltérés iránti kérelem és a 2016. június 27-i határozat, mivel a hatásvizsgálat 2016 júliusából származik.
- 16 Az eltérés iránti kérelemhez csatolt, a „2008. évi hatásvizsgálat Állatok és növények fejezetének kivonata – A hatásvizsgálat kiegészítése a 2015. évi projekt módosítása nyomán” korlátozott hatókörű, és nem tekinthető az irányelv követelményei értelmében vett környezeti hatásvizsgálatnak.
- 17 Ezenkívül a hatásvizsgálat az érintett szervekkel való konzultációk lefolytatását és a nyilvánosság részvételét (a 2011/92 irányelv 6. cikke), a hatásvizsgálati dokumentumban ismertetett információknak és a 6. cikk szerinti konzultációk során kapott információknak a hatáskörrel rendelkező hatóság általi vizsgálatát és figyelembevételét (a 2011/92 irányelv 8. cikke), valamint e figyelembevételnek az engedélyező határozatba a hatáskörrel rendelkező hatóság általi belefoglalását, továbbá a nyilvánosság tájékoztatását (a 2011/92 irányelv 9. cikke) is magában foglalja, amely szakaszokat a jelen esetben nem tartották tiszteletben (különösen a nyilvánosság részvételének szakaszát).

B. A válaszbeadvány

- 18 Az ellenérdekű fél azt válaszolja, hogy a megtámadott jogi aktus nem minősül a 2011/92 irányelv értelmében vett projektnek. E jogi aktus nem jár azzal a hatással, hogy megengedje egy kőbánya üzemeltetését, hanem csupán azzal a hatással, hogy egy üzemeltetési engedély iránti kérelem benyújtása céljából mellőzi a természet megőrzéséről szóló törvény bizonyos rendelkezéseinek alkalmazását. Mivel ezt az engedélyt önmagában véve nem lehet végrehajtani, az nem minősül „a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok olyan döntés[ének], amely feljogosítja a projektgazdát a projekt elvégzésére”. Egyébiránt nem több szakaszból álló döntéshozatali eljárásba illeszkedő engedélyről van szó, és a megtámadott jogi aktus kibocsátója az összevont engedély iránti kérelem vizsgálatával foglalkozó hatóságoktól eltérő hatóság, és más keretek között jár el.

C. A válasz

- 19 A felperes a Bíróság különböző ítéleteire, és különösen az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv (HL 1985. L 175., 40. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 248. o.) egy kőbányára történő alkalmazására vonatkozó 2004. január 7-i Wells ítéletre (C-201/02, EU:C:2004:12) hivatkozással válaszol.
- 20 A megtámadott jogi aktus a kőbánya üzemeltetésének elengedhetetlen feltétele; tehát több szakaszból álló döntéshozatali eljárás keretében illeszkedő engedélynek

minősül. A hatásvizsgálati eljárásra a lehető legkorábban sor kell, hogy kerüljön. E tekintetben nem releváns az, hogy a megtámadott jogi aktus kibocsátója más hatóság, mint amelyek az összevont engedély iránti kérelem vizsgálatáért felelősek.

- 21 Ha úgy tekintik, hogy a hatásvizsgálatra csak az összevont engedély iránti kérelem vizsgálata keretében kell, hogy sor kerüljön, ez szem elől téveszti egyrészt azt, hogy a döntéshozatali eljárásban a hatáskörrel rendelkező hatóságnak „a lehető legkorábbi fázisban” figyelembe kell vennie a projekt környezeti hatásait, és másrészt, hogy egy utólag elvégzett hatásvizsgálat nem kérdőjelezheti meg a megtámadott jogi aktust, amely véglegesen engedélyezi a védett fajok szándékos zavarását és e fajok előhelyeinek károsítását és elpusztítását, amely folytán a vizsgálatot előzetesen kell elvégezni.

D. A beavatkozási beadvány

- 22 A beavatkozó fél szerint, noha a kőbánya üzemeltetésére vonatkozó projekt a 2011/92 irányelv értelmében vett „projekt” fogalmának hatálya alá tartozik, a megtámadott eltérés ugyanakkor nem az irányelv értelmében vett „engedély”, mivel önmagában véve nem jogosít fel a projekt elvégzésére: e két engedély együttese az, amely „feljogosítja” a projektgazdát a projektje elvégzésére.
- 23 Mivel az eltérés az engedélyezés eljárás egy olyan szakasza, amely nem az alaphatározatot jelenti, hanem egy járulékos határozat, amely csak a projekt bizonyos hatásaira vonatkozik, ebben a szakaszban nem volt szükség hatásvizsgálat végzésére.
- 24 Az összevont engedély iránti kérelmet kísérő hatásvizsgálat tartalmazza az eltéréssel érintett védett fajokra gyakorolt hatások elemzését, amely folytán a 2011/92 irányelv célkitűzései teljes mértékben megvalósulnak, mivel a vizsgálatot az alapengedély előtt végezték el, az a védett fajokra gyakorolt hatásokkal foglalkozik, és vonatkozik rá az irányelv által megkövetelt valamennyi eljárási garancia.
- 25 Nem tekinthető úgy, hogy a projektet az eltérés iránti kérelem időpontjában valamennyi végrehajtási módozatával együtt véglegesen meghatározták. A kérelmezőnek tehát az összevont engedély iránti kérelem szakaszában kell elvégeznie a hatásvizsgálatot oly módon, hogy e vizsgálat a végleges – az eltérésnek való megfelelés érdekében eszközölt módosítást követő – projektre vonatkozzon.

E. Az ellenérdekű fél utolsó beadványa

- 26 Az ellenérdekű fél azt állítja, hogy nincs semmilyen jogi vagy szabályozási kapcsolat az összevont engedélyezési rendszer és az állat- és növényfajok védelmére irányuló intézkedésektől való eltérések rendszere között. Nincs tehát az uniós ítélkezési gyakorlat értelmében vett „döntéshozatali eljárás”. Nem szabad

összekeverni az okot, vagyis a kőbánya üzemeltetését, a hatásaival, vagyis az állat- vagy növényfajok károsításával.

F. A beavatkozó fél utolsó beadványa

- 27 A beavatkozó fél úgy ítéli meg, hogy a 2011/92 irányelvet tiszteletben tartották, még ha a közmeghallgatásra a megtámadott jogi aktus elfogadását követően került is sor, mivel „mind a tulajdonképpeni eltérést, mind az eltérés feltételeinek tiszteletben tartását alátámasztó konkrét hatásvizsgálatot és a hatásvizsgálat állatokra és növényekre vonatkozó (2016. áprilisi) kiegészítését csatolták az alaphatározatra vonatkozó közmeghallgatásra bocsátott iratanyaghoz”. A közmeghallgatás pontosan akkor került megszervezésre, amikor a nyilvánosságnak lehetősége volt arra, hogy ténylegesen észrevételeket tegyen magára a projektre, mivel ekkor még minden lehetőség elképzelhető volt.

G. A felperes utolsó beadványa

- 28 A felperes hangsúlyozza, hogy a megtámadott jogi aktus a kőbánya üzemeltetésének elengedhetetlen feltétele. Ez az üzemeltetés és a fajok zavarása „a természetes környezetbe való beavatkozásra vonatkozó egy és ugyanazon projektnek minősül”. Mivel több közigazgatási határozatra van szükség ahhoz, hogy a projektgazdát feljogosítsák a projekt elvégzésére, e közigazgatási határozatok együttese minősül a 2011/92 irányelv értelmében vett engedélynek. Az eltérés iránti kérelem vonatkozásában tehát nem folytattak megfelelő környezeti hatásvizsgálatot.

IV. Vizsgálat

- 29 A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK irányelv (HL 1992. L 206., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 102. o.) 12. és 13. cikke úgy rendelkezik, hogy a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket a IV. melléklet a) és b) pontjában felsorolt állat- és növényfajok védelmére irányuló rendszer bevezetése érdekében. Az irányelv 16. cikke lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy bizonyos esetekben és bizonyos feltételek mellett eltérjenek ezektől az intézkedésektől.
- 30 Sem a 92/43 irányelv, sem a természet megőrzéséről szóló törvény, sem a regionális közigazgatási szabályozás nem ír elő hatásvizsgálatot vagy nyilvános konzultációt az állat- és növényfajok védelmére irányuló intézkedésektől való eltérésre vonatkozó engedély megadása előtt.
- 31 A SAGREX a D.N.F. 2010. május 12-i kedvezőtlen véleményére válaszul nyújtott be a természet megőrzéséről szóló törvénytől való eltérés iránti kérelmet.

- 32 Az eltérés iránti kérelmet az „Élőhelyek elpusztítása és növényfajok áthelyezése a bossiméi kőbánya üzemeltetése érdekében” címet viselő, 2016. áprilisi hatásvizsgálat kíséri.
- 33 E hatásvizsgálatot többek között az összevont engedély iránti kérelem keretében készített hatásvizsgálat kivonata kíséri. E tekintetben a „2008. évi hatásvizsgálat Állatok és növények fejezetének kivonata – A hatásvizsgálat kiegészítése a 2015. évi projekt módosítása nyomán” című, szintén 2016. áprilisi dokumentumról van szó.
- 34 A megtámadott jogi aktus elfogadása előtt nem került sor a nyilvánosság részvételére vonatkozó szakaszra.
- 35 A 2011/92 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése többek között a következő fogalommeghatározásokat tartalmazza:
- a) „projekt”:
- épületek vagy egyéb létesítmények kivitelezése,
 - egyéb beavatkozások a természetes környezetbe és tájba, beleértve az ásványkincsek kiaknázását is;
- [...]
- c) „engedély”: a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok olyan döntése, amely feljogosítja a projektgazdát a projekt elvégzésére.
- Ugyanezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdése többek között a következőket írja elő: „A tagállamok meghoznak minden olyan intézkedést, amely ahhoz szükséges, hogy az engedély megadása előtt többek között a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek engedélyezése kötelező legyen, és esetükben hatásvizsgálatot végezzenek.”
- 36 A 2011/92 irányelv 6. cikke a következőképpen szól:
- „(1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a környezeti ügyekben gyakorolt hatáskörük, illetve helyi és regionális illetékességük kapcsán a projektben várhatóan érintett hatóságok – adott esetben a 8a. cikk (3) bekezdésében említett eseteket is figyelembe véve – lehetőséget kapjanak véleménynyilvánításra a projektgazda által benyújtott információkkal és az engedélyezési kérelemmel kapcsolatban. E célból a tagállamok általánosságban vagy esetről esetre kijelölik azokat a hatóságokat, amelyekkel konzultálni kell. Az 5. cikk alapján kapott információt közlik e hatóságokkal. A konzultációra vonatkozó részletes szabályokat a tagállamok állapítják meg.

(2) Annak biztosítása érdekében, hogy az érintettek hatékonyan részt tudjanak venni a döntéshozatali folyamatban, a környezetet érintő, a 2. cikk (2) bekezdésében említett döntéshozatali folyamatok korai szakaszától kezdve, de legkésőbb amint az információkat észszerű keretek között elérhetővé lehet tenni elektronikus média és közzététel, illetve más megfelelő módon, a nyilvánosságot tájékoztatni kell a következő témákban:

- a) engedély iránti kérelem;
- b) a tény, hogy a projektet környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni, valamint adott esetben, hogy a 7. cikket kell alkalmazni;
- c) a döntéshozatalért, a releváns információk szolgáltatásáért, az észrevételek és kérdések fogadásáért felelős illetékes hatóság adatai, valamint az észrevételek vagy kérdések továbbítására vonatkozó határidők részletei;
- d) a lehetséges határozatok, vagy amennyiben készült ilyen, a határozattervezet jellege;
- e) az 5. cikk alapján összegyűjtött információk hozzáférhetőségére vonatkozó adatok;
- f) a releváns információk rendelkezésre bocsátása idejének, helyének, valamint módjának a megjelölése;
- g) a nyilvánosság részvételére vonatkozóan az e cikk (5) bekezdése alapján hozott intézkedések részletei.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy megfelelő időkereteken belül az érintett nyilvánosság számára rendelkezésre bocsátják a következőket:

- a) az 5. cikk alapján összegyűjtött összes információ;
- b) a nemzeti jogszabályokkal összhangban a főbb jelentések és javaslatok, amelyeket az érintett nyilvánoságnak az e cikk (2) bekezdésével összhangban történő tájékoztatásakor a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok számára alkottak;
- c) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseivel összhangban az e cikk (2) bekezdésében említett információktól eltérő olyan információ, amely ezen irányelv 8. cikkével összhangban a határozat szempontjából lényeges, és amely csak akkor válik hozzáférhetővé, miután az érintett nyilvánosságot e cikk (2) bekezdésével összhangban tájékoztatták.

(4) Az érintett nyilvánosság számára kellő időben hatékony lehetőséget kell biztosítani a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban történő részvételre, ebből a célból a jogosult

észrevételei és véleménye kifejezésre juttatására, amikor a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok előtt még minden lehetőség nyitva áll, még mielőtt az engedélyezési kérelemről a határozatot meghozzák.

(5) A nyilvánosság tájékoztatására (például plakátok kihelyezése egy adott körzeten belül, vagy a helyi újságokban történő közzététel útján) és az érintett nyilvánossággal folytatott konzultációra (például írásbeli beadványok vagy közvélemény-kutatás) vonatkozó részletes intézkedéseket a tagállamok határozzák meg. A tagállamok a megfelelő közigazgatási szinten meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a releváns információkat legalább egy központi portálon vagy könnyen hozzáférhető hozzáférési pontokon keresztül elektronikus úton nyilvánosságra hozzák.

(6) A különböző szakaszokra olyan észszerű időkereteket kell meghatározni, amelyek elegendő időt biztosítanak:

- a) az (1) bekezdésben említett hatóságok és a nyilvánosság tájékoztatására; valamint
- b) az (1) bekezdésben említett hatóságok és az érintett nyilvánosság felkészülésére és a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban való, e cikk rendelkezéseinek megfelelő érdemi részvételére.

(7) Az érintett nyilvánossággal az 5. cikk (1) bekezdése szerinti környezeti hatásvizsgálati jelentésről folytatandó konzultációra legalább harminc nap időkeretet kell biztosítani.”

37 A 2004. január 7-i Wells ítéletben (C-201/02, EU:C:2004:12) a Bíróság megjegyezte, hogy a 85/337 irányelv első preambulumbekzdése szerint az illetékes hatóságnak a projekt környezeti hatásait a döntéshozatali folyamat „lehető legkorábbi fázisában” figyelembe kell vennie (51. pont). „Ennélfogva, ha a nemzeti jog több szakaszból álló engedélyezési eljárást ír elő, ahol az egyik szakasz az alaphatározat és a másik a végrehajtási határozat, amely nem haladhatja meg az alaphatározat által meghatározott paramétereket, a projekt által várhatóan a környezetre gyakorolt hatásokat az alaphatározatra vonatkozó eljárás során kell azonosítani és megvizsgálni. Ha ezek a hatások csak a végrehajtási határozatra vonatkozó eljárás során azonosíthatók, akkor kell a vizsgálatot ezen eljárás során elvégezni” (52. pont).

38 A Bíróság ezenkívül a következőket állapította meg: „A 85/337 irányelv rendszeréből és céljaiból következik, hogy [ezen irányelv 1. cikkének (2) bekezdése] arra az (egy vagy több szakaszban történő) döntésre vonatkozik, amely lehetővé teszi a projektgazdának, hogy megkezdje a munkát a projekt elvégzése érdekében. Tekintettel ezen megállapításokra, a kérdést előterjesztő bíróság feladata megvizsgálni, hogy az előzetes tervre vonatkozó építési engedély és az alapeljárásban szóban forgó, a fenntartott kérdéseket jóváhagyó döntés együttevén a 85/337 irányelv szerinti »engedély[nek]« minősülnek-e (lásd e tekintetben a C-508/03. sz., Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben azonos

napon hozott ítélet [az EBHT-ban még nem tették közzé] 101. és 102. pontját). Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy a Bíróság a fent hivatkozott Wells-ügyben hozott ítélet 52. pontjában megállapította, hogy ha a nemzeti jog több szakaszból álló engedélyezési eljárást ír elő, ahol az egyik szakasz az alaphatározat és a másik a végrehajtási határozat, amely nem haladhatja meg az alaphatározat által meghatározott paramétereket, a projekt által várhatóan a környezetre gyakorolt hatásokat az alaphatározatra vonatkozó eljárás során kell azonosítani és megvizsgálni. Ha ezek a hatások csak a végrehajtási határozatra vonatkozó eljárás során azonosíthatók, akkor kell a vizsgálatot az utóbbi eljárás során elvégezni” (2006. május 4-i Barker ítélet [C-290/03, EU:C:2006:286, 45–47. pont]; lásd még: 2006. május 4-i Bizottság kontra Egyesült Királyság ítélet [C-508/03, EU:C:2006:287, 104. pont]; 2008. február 28-i Abraham és társai ítélet [C-2/07, EU:C:2008:133, 26. pont]; 2011. március 17-i Brussels Hoofdstedelijk Gewest és társai ítélet [C-275/09, EU:C:2011:154, 32. pont]; 2011. március 3-i Bizottság kontra Írország ítélet [C-50/09, EU:C:2011:109, 76. és 77. pont]).

- 39 A Bíróság a 2011. március 17-i Brussels Hoofdstedelijk Gewest és társai ítélet (C-275/09, EU:C:2011:154) 34. pontjában megállapította továbbá, hogy a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy a hatályos nemzeti szabályozás alapján meghatározza, hogy az olyan határozat, mint amelyről az alapeljárásban szó van, több szakaszból álló engedélyezési eljárás egy szakaszának tekinthető-e, amely eljárás végső célja a 85/337 irányelv vonatkozó rendelkezéseinek értelmében vett projektnek minősülő tevékenységek megvalósítása.
- 40 A jelen esetben a megtámadott jogi aktus elfogadását nem előzte meg a nyilvánosság részvételére vonatkozó szakasz. A nyilvánosság részvételére vonatkozó szakaszra elsősorban a megtámadott jogi aktus elfogadását követően került sor, az összevont engedély iránti kérelem tárgyában szervezett közmeghallgatás alkalmával. Ezért fontos megvizsgálni, hogy a 2011/92 irányelv előírja-e, hogy a megtámadott jogi aktus hatályával és hatásaival rendelkező intézkedés elfogadása előtt a nyilvánosság részvételére vonatkozó szakaszt kell szervezni.
- 41 E tekintetben megjegyzendő, hogy a kőbánya üzemeltetésére a megtámadott eltérés nélkül nem kerülhet sor. Ebben az értelemben nem kétséges, hogy a megtámadott jogi aktus a kőbánya újbóli üzembe helyezésének szükséges feltételét alkotja. Egyebekben ugyanígy vitathatatlan, hogy erre az üzemeltetésre nem kerülhet sor összevont engedély megadása nélkül, ezen engedély megadása pedig közmeghallgatás szervezéséhez kötött.
- 42 A bossiméi kőbánya üzemeltetése mint olyan a 2011/92 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett projektnek minősül. Ezt az üzemeltetést ezen irányelv 4. cikke (1) bekezdésének megfelelően környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni, mivel az ilyen típusú kőbányák szerepelnek az irányelv I. mellékletében.

- 43 Mindazonáltal a megtámadott jogi aktus kizárólag az állatok zavarásának és az ezen fajok élőhelyei károsításának az engedélyezésére irányul. Egyébiránt a projektgazdát a projektje elvégzésére feljogosító alaphatározat az összevont engedély, amely a közmeghallgatást követően megtagadható vagy a megtámadott jogi aktusban előírtaknál szigorúbb feltételekhez köthető. Így a jelen esetben a hatóság megtagadta a kőbánya üzemeltetésére vonatkozó összevont engedély megadását.
- 44 Az összevont engedély megadásáért felelős hatóságnak a kőbánya üzemeltetésére vonatkozó projekt településrendezési és környezetvédelmi vetületeinek összességét kell vizsgálnia. Ennek alapján a megtámadott jogi aktus kibocsátója által meghatározott paraméterekre tekintettel szigorúbban értékelheti ezen üzemeltetés hatásait.
- 45 Felmerül tehát a kérdés, hogy a megtámadott jogi aktus és a kőbánya üzemeltetését engedélyező összevont engedély [a 2011/92 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett] ugyanazon projektre vonatkozó, [ugyanezen irányelv 1. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében vett] ugyanazon engedélyhez tartozik-e. E ténybeli háttérnek a jelenlegi uniós ítélkezési gyakorlatra tekintettel fennálló sajátosságára figyelemmel e kérdéssel hivatalból az Európai Unió Bíróságához kell fordulni.
- 46 Erre az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén az ugyanezen irányelv követelményeire vonatkozó kérdést is fel kell tenni a Bíróságnak, mivel a fent említett ítéletek, különösen a Wells ítélet alapjául szolgáló ügyekben szóban forgó aktusokkal ellentétben a megtámadott jogi aktus valójában nem végrehajtási határozat, azonban nem minősül az alaphatározatnak sem, mivel ez utóbbit a kőbánya üzemeltetését engedélyező összevont engedély jelenti.

V. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2011. december 13-i 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv [1. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett] ugyanazon projektre vonatkozó, az [ugyanezen irányelv 1. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében vett] ugyanazon engedélyhez tartozik-e egy, az „állatok zavarását és ezen fajok élőhelyei károsítását kőbánya üzemeltetése céljából engedélyező” határozat és az ezen üzemeltetést engedélyező vagy megtagadó határozat (összevont engedély) abban az esetben, ha egyrészt erre az üzemeltetésre nem kerülhet sor az első nélkül, és másrészt az összevont engedélyek megadásáért felelős hatóságnak lehetősége van arra, hogy az első határozat kibocsátója által meghatározott paraméterekhez képest szigorúbban értékelje ezen üzemeltetés környezeti hatásait?

2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén megfelelően tiszteletben tartják-e az ebben az irányelvben, különösen a 2., 5., 6., 7. és 8. cikkében előírt követelményeket akkor, ha a nyilvánosság részvételére vonatkozó szakaszra az

„állatok zavarását és ezen fajok élőhelyei károsítását kőbánya üzemeltetése céljából engedélyező” határozat elfogadását követően, azonban a projektgazdát a kőbánya üzemeltetésére feljogosító alaphatározat elfogadása előtt kerül sor?

MUNKADOKUMENTUM